

1. a-sdæ kriþe of hundærs (dit ouden) æn spærwær zin
zm zæ baþ
2. mæn vrmt of kamæro:t istæ blumþ gō:n gi.tþ
(kamæro:jþ is meerv. van kamæro:t)
3. te.gænswo.ræX spmtæ ole.nox mæ met mæþins
4. spa.jøn tsia.stæX værek | sXap = schop |
5. opda.tsXrþ kre.gæzæ væXmælt brō.uwt
6. dæ timerman hetænsplmtær mdæ vjær | m zm
vjær | lo.uf = loof = bladeren |
7. dæXrþær lækænæn æn æþenaf
8. mda.t fæbrik isniks tæzi.n
9. kum (e.j) is hi.r mmkmt
10. kustelæ.in dujōns efkæs fiirpættjæs bir - gleskæs -
gla.zþ | Van ænpmt nog bij sterke drank gesproken
11. bræjōns efn þwe.j kilo krikþ (krikþ zijn kleine
pruimen, ook kreseltjæs zijn dit) | mærelþ |
pry.mþ en prumþ wordt beide gezegd, het eerste
het meest |
12. zæ hemþ methan væ.ivæn dril'terwin upXædrurþkþ
13. hæ.i dræ.igan nō.r min medæn knapæl (in Brum-
men ænku.zæ)
14. ik hepsenkne.j gæzi.n
15. vastelavōnt wært nit fō.l me.r gævirt
16. ik bm bli.j daknit methan en hali me.gægō.n bm
17. ik hebet nit Xædō.n hæ.r vrmt ook da.t hebik nit
Xædō.n hæ.r kamæro:t
18. wihædet Xædō.n - den di dō.r ankamp
19. spm - spmæwæbæ - spmæja.gær
20. pæt - mats - ba.þ - bænō.uwt en bænā.uwt ---
wæ.i | ku.wæ.i | - pa-dæstul - dæ hæX - ænkikært -
spanævo.gæl | æny.l meerv. y.lþ (zijn nachtolin-
ders) | vle.rmy.s |
21. dænkeræl makæn dæ he.læ ve.rælt of dæ he.læbu.l
æntfæXrþ ook dænke.rælhæte helæbu.l æpstelþ gæzet
| mk is teg. tijd |
22. rksalu krelekæs Xæ.vþ | kralþ |
23. æþelant latfō.l ældæ sXæ.pþ slo.pþ
24. he.j hædis æmbe.æt Xækre.gþ ook dm hænt di
hedam mt bæ.n gæbe.tþ (deze vertaling beter
gevonden)
25. ge.fmin twej bre.jæstæ.nþ - brejær - dæ bretstæ
| æn wærpstæ.nþ = 12, die tegelijk door opperman
werden aangedragen | den dra.Xt = die draagt |
26. da.t sta.nbe.lt ste.tæ.r nit me.ær
27. di keræl hæden læ.væn æþen prms (pfi.n.s V. Zadel-
hoff) | æzæn grō.tæn baþær |
28. dæn dy.væl isnit mdæn he.mæl gæble.væ | strik-
zwe.væls = lucifers (nog wel door ouden gezegd) |
29. dæXo.lkmædær zm metæ me.stær nō. dæze.j gæwis(t)
| me.istær is ouderwets | min va.r = mijn vader |
ja. wæl |
30. ikantox ni kumþ vø.r iklo.r bm ook vø.r daklo.r
bm
31. di be.stþ zupþ gra.X en gern linzō.tmæ.l
32. he.j kan't Xō.n wærekþ - he.j het ke.lpin vroeger
pin mdæstrot
33. stæ.k izænstel mdæ besæm beter ma.kefkæs ænstæl
andæbesæm
34. ne.r medi en metæke.gæls wærtær nitme.r gæspalt
| spō.lþ = spelen |
35. zæXis ik hæbow a.l tweke.r gerupe
36. dænpe.r is nitrip dō.r zit nōgen wte prt m
37. zæzin nært lantu (lant = bouwland) ook zæ bm
nærdæwæ.i
38. zi hædeme.rs Xæholæþn dæsentæ uptæma.kþ | zm
gælt |
39. he.j en hi.j zaltnitwitsXapþ | bræþþ |
40. zistæ hælefanðæ mælek kwit
41. dæ ke.ræl mæt sænwife bæXæræmæ | hæ.i hædam
dærvø.r gæwa.rt = voor gerijwaard |
42. zwæmþ mdæn'isælt is Xævō.r.læk | mdæXældæ |
| æXær = achter |
43. hej het fō.l prættjæs æmdatæstærækis
44. wi.j mætþ dō.r dæhelefan hæmþ en lii dæ andær
helæf
45. hælepæsefkæs da.t bet æþbærþ
46. onzæmætsældær isovet æzændas | æsmøder |
47. zæwædþ dæram witfarstæ kansprjæ | zæhæþn gæwet
| weddingenschap -
48. dæte.yman (men heeft geen boomkwekers) zal dæ
bo.mæntþ
49. ma.k en du efn dæ lykþ tu | lykþ = luiken - blmþþ
= zonneblinden | ook ma.kæt ra.m is dux of tu
| ra.m = ruiten met omlijsting |
50. tþegmtely.jþ var dæ karæk ook tæla.jþ varðæ
vrōXmis - dæ ho.Xmis - æt læf (vroeger gesproken
over vespertit - vespertit om ± 6 uur 's avonds)
51. æm bedæpre.i - krikærdri - væstræ.jþ - æþþ ma.kþ
of lōsma.kþ - - - y.tbæ.ijþ - klo.r ma.kþ en
lo.jþ (van een vel) - mes stræ.jþ - brō.uwt sme.rn
ook æn botram sme.rþ (een boterham bestaat uit
twee sneden, twee roggen of ook één rogge met één
witte).
52. da.ttvif het hæ.r ho.r lo.tþ knupe
53. zin en zm va.dær hædam zæsjō.r nō.sXo.ul lo.tþ
gō.n
54. ikhebetam ook hædetam æXæro.jæ æmzō.la.t
læþzæt wæter tæ gō.n
55. grizæve.rzþ zmdær nitfō.l mdæse by.rt | nog wel
gezegd : zilvæ va.læ ve.rzþ | zijæ = ziet men. |
56. e.rdþ potþ zmifō.l we.rt | kœ.læse potþ = grijze
potten met blauwe krullen |
57. dæ sXi.tær ste.t bidæn v.vent - dæn he.rt | dæ bo.zþ
= de schoorsteenmantel |
58. ime.rt izæt nōX tæ kolt æm tæ ka.tsæþ
59. fi ke.rs gif hældær liX nitwo.r.æ
60. he.j trækæt pe.rt andæstart
61. mditit kwamþ ili hi.r ælækjō.æ nar dæ karæmæs
ook ili kwamþ vrægær hi.r ælækjō.æ nar dæ karæ-
mæs
62. dædomæne. zæ.j dadænzenlivenhær volmaktis | dæ
pō.tær | dæ zilværzørgær is ouderwets |
63. e.j zæþn min wæl mō e.j zæ.ijþ niks te.gæn min
64. dæ zwa.ly.fs kumæ go.uw wæram | zwelefs is
ouder |
65. gōj vanda.X nit ka.r.tþ
66. æ.tþ zi o.wk Xra.X kæ.s
67. zæn motær is kæpæt - hi læ.idandæwæX | sto.mfi.ts
is ouder |
68. tizæn hæ.itþ dæXæwes æntizæn zæXtæn v.vent

69. *dajAŋeskn lap upblo.tə pə.utp | vu:tp is netter |*
70. *də.r ztənbas mdəka.n*
71. *ikwəl datmə dəpəs əmbri.f braX*
72. *ikhe pinant hart ook thart dytminze.r | hōfpin - pin mdəkəp - tantpi.n (Soeren kuznzə.r) |*
73. *ikan mēXm ε.igəngərə.idə mmʃ Amgə.n | ən ε.ign gərə.idə sɪk |*
74. *nə.sXəftit spanəwət pe.rɪ far dən.i.jə kar*
75. *ik hebAM bitjŋ kō.ərs van vər.dəmidəXal*
76. *də zə.n vandə kō.nŋ ɪzoksaldə.t Xəwəs | dən juŋ ook dat juŋk | wel gezegd minzənə = mijn zoon |*
77. *weti gm wa.gəmakər təwō.nŋ - əmbō.X*
78. *diro.zŋ hebŋ laŋə do.rns | ən hēsənki = een lange kiel |*
79. *ikXələf.tər gmsnars fan | gm bal of vo.ət fan |*
80. *tktntjŋ ook twiX was do.wt vardazət kondŋ dō.pŋ*
81. *zino.ugŋ ənzənə.urn lə.upŋ | he.jɪ hetsipə.gŋ - zə.rə o.gŋ - lə.upendə ə.urə | ə.rkəs = oortjes |*
82. *hər.rmə.i.jŋ ɪsmidənmantjŋ ook bənəkŋ nō.t bəXəgō.n Am brə.mŋ ook brəmbe.zŋ tə plakŋ*
83. *də. ɪzənsportəl y.tilə.r*
84. *he.j zətən ənke.l əp - he.i balkŋ hart*
85. *də mmə zəXtŋ nɪks anders əXəlt ən rikdum*
86. *hali mōnt is drə.X fandərs | hali bek is platter |*
87. *diwəX lapkrum - tɪzənvmwəX də. laŋs*
88. *ikəX fartjuŋk ook də klə.inə juŋ əntrəməkŋ | əntrəmeltjŋ voor koekjes | kləntjəs = klon-tjes |*
89. *də gə.itəmbuk ɪs kəpət Xəgə.n - he.j ɪsXəstɪk mənkers*
90. *zinlitjŋ ook vafŋ waskəert mar gu.t*
91. *mdəsXim ɪzət hēsət vandləmō.əl*
92. *ənsXatər mətXut.koenŋ mɪkŋ*
93. *zy:kɪs nər minhut*
94. *ikwət nit wəkŋm mətXə.n zy.kŋ*
95. *ənkdəldə kəldər ɪs Xut fart bi:ə*
96. *ikməs əsəblu.t drŋkŋ Amantəstarekŋ | zy.pŋ is platter, maar he.j zapt Xut gezegd van een klein kind |*
97. *ik mote.rzət fu.r up dədə.l krə.jŋ | mdəstəl |*
98. *mənbrɪ.r wasmy.j*
99. *dəmələkbu.r mɪkəngrə.utətur rəndam*
100. *di karnəmələk ɪs ɔan ən zu:ə - sty.rAM dərme.j vərAM*
101. *wɪj zalŋ dipat mənɪ.r kənnə vəlma.kŋ*
102. *dər valt nit fə.l van Am tə zegŋ - a) hij ɪspərsis - b) dazən səkɪ.r wərək*
103. *he.j klamp nō.it əməny.tələ.t*
104. *m ita.lija zɪndər bərəgn di vy.r spɪjŋ | gəspə.jŋ | -kwalstərŋ = fluiwen verwijderen | hei spɪjt fy.r ən gly.jəndə spɪkərs = hij is erg kwaad |*
105. *dərəvə.j də.ə optə də.uwŋ*
106. *mdusbəerəX hebŋ zə əmbroək fundə brəXəvə.ərŋ | mbo.m |*
107. *e.j mət əns falŋ ɪs kumŋ kɪkŋ*
108. *he.j ɪs fon lə.vŋ gəkumŋ mēdən balt Xəlt*
109. *dəndə.r ɪs fun by.kənhəlt Xəma.k | əm by.kŋ - bo.m |*
110. *əngətə.uwde vrə.n dimət kənnə nə.jŋ*
111. *ikhephi:r gresXəze.it mətwas Xɪngut sə.t*
112. *dibrə.uwər zə.ət dādət nəX.tə dy.r ɪs vmtəbə.uwŋ*
113. *bakŋ - ɪk bək - ɪj bak - he bak - baktə - v.e.j bakŋ - ɪk bakŋ - e.j bakŋ - he.j bakŋ - vɪ.j bakŋ - v.e.j hebŋ gəbakŋ*
114. *bɪjŋ - ɪk bɪj - e.j bɪj - he.j bit - v.e.j bɪjŋ - bɪjŋ vɪj - ɪk bə.əj - ɪk hɛpXəbə.əjŋ - bə.jŋ zli o.k*
115. *tɪzən klə.intjə mər tɪzən fə.intjŋ | betər : he.j ɪsklə.in mər fə.in |*
116. *e.j kənthi.r ɛ.ɪər kɪgn optəmərək*
117. *he.j het Xəzə.ət datə ən mɪn dɛjŋkŋ zol (= zou)*
118. *də mē.it sɛ.i datəgəlik ha.rɪ (tweede element van ɛ.i zwak)*
119. *dərwa.rŋ vɛ.ɪfprɪ.zŋ*
120. *əndərdin of dənɛ.ik lɪgn və.lɛ.ikəls*
121. *twatər zal zo də.lək gō.n kə.kŋ - tkə.ktal*
122. *thə.j ɪsnəXry.m - tɪs nəX mər paʃ Xəmə.t*
123. *majənə.zə mə.kəzə mətədə.jər vanənɛ.i*
124. *də.t bə.mpkŋ zaldo.r sləXt kənə gry.jŋ*
125. *də pəstə.r hef en het gujə win | hetə en hefə = heeft hij |*
126. *əns əldə hy.s ɪs əfXəbrant*
127. *dəmələk spəty.tət Xɪ.r fundəku.j*
128. *də kəstər ly.ɪt - ən kry.s - twe.j kry.zŋ*
129. *də bo.mŋ vandəkrajwa.gŋ by.gŋ dər fant XəwiX*
130. *dətwe.j dytsərs kwəmp nō bytŋ | meer pry.sŋ |*
131. *zə hebenAM bont ən blə.uw gəsla.gə | gəwa.məs = geslagen - ənpakwa.məs = een pak slaag |*
132. *də sə.us ɪs wə dan - laf | jas = vleessaas | ɪzən bitjŋ |*
133. *dəsne.j lə.ət ɔɪk*
134. *tɪzənə.uwəXhe.it Xələjə dadɪkəw gəzɪn het | lā.ŋ |*
135. *nɪ.j pō.rɪ wəertnəw ənhe.lənɪ.jəstət*
136. *dun - ɪk duwət - e.j dudət - he.j dādət - wɪ du.wət - ɪli du.nət - z.e.j du.nət - ɪk dɛ.jət - ɪj dɛ.jət - hij en he.j dɛ.jət - wɪ en w.e.j dɛ.jənət - ɪli dɛ.jənət - zɪ dɛ.jənət - dɛ.j ɪk də.t - dɛ.j hɪj ət mə*
137. *də.pŋ - dəpjəerək - də.pfənt - də saldə.tŋ*
138. *dərsŋ - he.j dər.st - he.j dər.sən - he.j het Xədərs*
139. *bmdŋ - ɪk bmt - ɪj bmt - he.j bmt - w.e.j bmdŋ - ɪli bmdŋ - z.e.j bmdŋ - bmt he.j - bənə - ɪk hɛp Xəbəndŋ*
140. *Locale landmaten : əmbandər = 1 ha - əmərəgn = 600 ruyŋ - ən ru.j ɪs 4 trat mtfi.rkant | aftre.jŋ van land |*
141. *Locale waternamen : dən ɪsəlt - dən lamŋ ɪsəlt - dən hənɪk - dəstədskolək of tXətjŋ - də graX bɪj het hof te Dieren, onderscheiden in : by.tŋ ən bmn graX endə bə.ry.tə (komen uit de bə.k, die achter Middachten loopt) - də wə.l (loopt in də bə.k uit) Toestand de laatste jaren veranderd. Onder de brede brug lag dən hənɪk, onder de smalle dən lamŋ ɪsəlt. Deze was de grens van de stadswei en Doesburg. Ysel zich op dit punt herhaaldelijk verlegd. Bij hoog water staat het gedeelte tussen Dieren en Doesburg onder, behalve de weg.*

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is di.ri (Dieren heeft vroeger onder Spankeren gehoord ± 1850 eigen kerk).

De inwoners heten di.asp.

Hun bijnaam is di.rsə sXre.uwərs (Dierensen praten werkelijk luid, werd gezegd). In re.jn (Rheden) sne.jn zə gro.tə sne.jn

Aantal inwoners op 1 januari 1958 : 9000 inw. Dieren en ook Spankeren horen tot de gemeente Rheden, die in het westen grenst aan de gemeente Arnhem.

Taaltoestand. Gedeelten van de plaats : di.ri - ni.uw di.ri (door spoorlijn gescheiden) - də fra.tərwa.rt Dieren had in ± 1900 ongeveer 5000 inw., ± 1805 3000 inwoners.

Middelen van bestaan : vreemdelingenverkeer (minder dan vroeger) (Vroeger hebben zich hier veel oud-Indië-mensen en gepensioneerden gevestigd) ; emaillefabriek (700 arb.), rijwielfabriek, accumulator-fabriek (50 à 60 arb.), twee kunsthandels (één ervan met 100 man pers.).

Een aantal arbeiders komt uit Brummen en de Achterhoek ; bouwvakarbeiders gaan naar Arnhem en Rheden, andere arbeiders naar de kunstzijdefabriek te Arnhem. Het aantal boeren wordt kleiner. De oorspronkelijke bewoners spreken Dierens.

Zegslieden. 1. Frederik van Zadelhoff ; 62 j. ; hier geb. ; directeur rundveestam, onderzoeker plaatselijke geschiedenis ; V en M. van hier ; spreekt in Dieren Dierens.

2. Harman Beek ; 60 j. ; hier geb. ; boekdrukker ; V. van hier, M. van Soeren ; spreekt gewoonlijk Dierens.

3. Hendrik, Gerardus, Johannes Slik ; 39 j. ; hier geb. ; huisschilder ; V. en M. van hier ; spreekt gewoonlijk Dierens.

4. Jan Willem Peeper ; 79 j. ; hier geb. ; ijzerhandelaar ; V. en M. van hier ; spreekt gewoonlijk Dierens.